

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 3. Decurritur epistola Hilarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

Punctum Difficultatis 3.

Decurritur Epistola Hilarii.

EA methodo, quā suprà Epistolam Prose-
ri, nunc etiam decurro epistolam Hilarii,
ut appareat quā longē sententia nostra differat
à sententia Semi-Pelagianorum, & quā im-
merito torquantur contra nos auctoritates
Augustini. Ubi etiam advertetur, quòd ea quę
objiciebantur nomine Semi-Pelagianorum Au-
gustino, nobis quoque objici possint.

LITERA D. sub finem, *Credendi voluntas
donatā excludi putant* (Semi-Pelagiani) *omnem
predicandi vigorem, si nihil quòd per eum excite-
tur, in hominibus remansisse dicatur.* Per nos au-
tem etiam ipsa voluntas credendi, cum sit su-
pernaturalis, est voluntas donata, hinc nobis
objicerent Semi-Pelagiani, quòd excludamus
predicandi Vigorem. Item per nos, remanet
quidem id quòd excitetur liberum arbitrium,
sed nonnisi gratiā Dei, adjutum.

LITERA E. sub medium, *Quòd dicitur, cre-
de & salvaberis, unum horum exigi asserunt* (Se-
mi-Pelagiani) *aliud offerri, ut propter id quòd exi-
gitur, si redditum fuerit, id quòd offert deinceps tri-
buatur.* Per nos autem illud *Ly Crede* non exi-
gitur tanquam profectum ex viribus Naturę,
cum etiam ad illud crede, debeat per nos offer-
ri auxilium, nec tum primum offertur, ubi præ-
cesserit *Crede* Naturale.

LITERA F. sub initium. *Testimonia, ut est il-
lud: sicut unicuique, partitus est mensuram fidei &c.
ad id volunt valere, ut adjuvetur qui capere vel-
le, non etiam donec ut velit.* Per nos autem de-
bet adjuvari homo, ut incipiat velle, adeoque
ex dono Dei decet habere ut velit. Ibidem
post medium. *Unicuique, meritum proprię volun-
tatis adjungitur.* Per nos autem nullum meri-
tum adjungitur, nisi ex Gratia.

LITERA G. sub finem. *Nisi inquit, quis
credat, & in accipiendi voluntate permanet, non
accipit donum Dei.* Per nos autem ut quis cre-
dat, ut in accipiendi voluntate permaneat, de-
bet antè accipere donum Dei.

LITERA H. sub initium. *Non ergo, inqui-
unt Semi-Pelagiani, eligit Deus opera cujusquam in
præscientia quę ipse donaturus est.* Per nos eligit
Deus opera in Præscientia quę ipse donaturus
est, quia ex suę gratiæ dono profecta.

IBIDEM propè medium. *Dicit, inquit,
Apostolus, idem Deus, qui operatur omnia in omni-
bus, nusquam autem dictum est, Deus credit omnia
in omnibus, quòd enim credimus nostram est, quòd
autem operamur illius.* Per nos autem & quòd
credimus, & quòd operamur, illius est, quia ex
dono Dei profectum.

IBIDEM propè finem. *Neminem perseverare,
nisi perseverandi virtute perceptā, hæcenus acci-
piunt, ut quibus datur, inertes licet, præcedenti re-*

Rurfus Jus indemne libertatis habetur ex libe-
ro decreto Dei, vires contemperatę libertati,
iridem ostendunt dependentiam nostri Domi-
nii in actum, à Deo, cum tamen Deus à nullo
dependeat. *Conceditur*, istud Dominium non
esse supremum, esse subordinatum Dei Domi-
nio, sed quærere restat, cur subordinari debeat,
nonnisi ratione prædeterminationis, & non ex
eo, quia Deus in liberum arbitrium hoc modo
agit, ut illi virtutem agendi, (nempe ipsum au-
xilium supernaturale) ministret, & ipso operan-
te, medio illo auxilio, & suo concursu, liberum
arbitrium agat, quę S. Thomę, & nostra posi-
tio, ostendit necessitatem concursus in actu pri-
mo spectati prævii, cum & nos salvemus effica-
ciam gratiæ, & asseramus, debere esse in actu
primo, sed negatur, quòd ratio illa auxilii præ-
vii, debeat esse prædeterminativa.

Conceditur, quòd secundum liberum, totam
suam libertatem participet dependenter à Deo,
sed quomodo salvari potest, quòd seipsam tunc
determinet, & si dependet à determinatione,
vi cujus, hoc nonnisi velit, quomodo salvatā
tunc ratione secundi agentis, salvetur adhuc
ratio secundi liberi, ostensumque est suprà,
quòd quando S. Thomas requisivit determina-
tionem voluntatis ab aliquo exteriori, non re-
quisivit determinationem vi cujus determine-
tur voluntas, ut consensus sit ab alio determi-
natè, sed determinatione completivi in agen-
do, determinatione dantis vires, determina-
tione offerentis concursum, determinatione
stante in cogitationibus, quę sunt in nobis, sine
nobis. Quę omnia ostendunt, non habere ex
se necessaria ad agendum voluntatem, cum
Deus omnia necessaria ex se habeat, eò quòd
illi competat necessitas essendi.

Conceditur, quòd sicut Feudatarius, non ex-
cludit Dominium v.g. Regis in suum Feudum,
ita etiam, quòd non excludat dominium quod
habet voluntas in suos actus, dominium Dei,
sed negatur, quòd dominium illud, debeat esse
prædeterminativum. Deinde ex eo ipso, quòd
Feudatarius habet nonnisi feudum, excludi-
tur, ne illi competat dominium Regis. Ergo
etiam si Deo competit Dominium ut hoc non-
nisi voluntas agat, non competet voluntati, nisi
ut ab alio determinatè agat, adeoque non ha-
bebit Dominium ullum sui actus, sicut nec Feu-
datario competit regalitas. Denique sicut si
non haberet Feudatarius, Jus absolutum dispo-
nendi fructuum, quos habet ex feudo, non sal-
varetur, quòd sit feudatarius. Ergo etiam si
non habet absolutum dominium homo, ex jure
sibi à Deo concessio suarum actionum, sed actio
illius, est ab alio determinatè, qui habet Domi-
nium actionis suę, quę actio est quasi fru-
ctus voluntatis.

tamen arbitrio proprio tribuatur. Per nos autem perseverantia divinæ electioni ejusque auxiliis, & non præcedenti proprio arbitrio tribuitur. In sententia autem quæ docet ex prævisis absolute meritis formari prædestinationem, adhuc illa non tribuetur præcedenti proprio arbitrio sed elevato.

LITERA I. sub initium. *Nolunt ita hanc Perseverantiam prædicari, ut non suppliciter emereri vel amitti contumaciter possit.* Per nos autem contumaciter Perseverantia amitti non potest, idque non titulo prædeterminationis, sed ex suppositione, quod detur auxilium cum quo prævidetur quis perseveraturus, jam enim ex suppositione consequenti, non potest non perseverare.

IBIDEM. *Eis quantum putant (Semi-Pelagiani) ad obtinendum vel amittendum, evidens est quæcumque, est initium voluntatis.* Per nos autem etiam initium voluntatis non debet esse quæcumque, sed supernaturale.

IBIDEM sub medium. *Afferuat, inutilem, exhorrandi consuetudinem, si nihil in lumine remansisse dicatur, quod correctio valeat excitare, quod quidem inesse Naturæ, sic se dicere consentitur, ut hoc ipso, quod ignorantia veritas prædicatur, ad beneficium præsentis gratiæ referendum sit.* Per nos autem exhortatio, non instituitur, ad excitandum liberum arbitrium viribus suis commissum, licet excitetur liberum arbitrium gratiæ Dei adiuvandum, ita autem exhortatio illa instituitur ut beneficium præsentis gratiæ, non sit ad illam solam referendum, sed & referendum ad illuminationem interiorem, & ad adiutorium requisitum ad actionem, quæ nata est sequi, sicut oportet, post illam illuminationem.

COLLIGES, ex adlatis verbis non immerito à nobis dictum supra, quod quando docuit Prosper Semi-Pelagianorum esse sententiā, Deum præscire qualis unusquisque actione esset futurus, sub gratiæ adiutorio, intellexisse eos, gratiam prædicationis:

IBIDEM propè finem. *Si sic prædestinati sunt, inquirunt, ad utramque partem, ut de aliis ad alios nullus possit accedere, quod pertinet tantæ extrinsecus correctionis instantiæ.* Per nos autem nec reprobi possunt prædestinari, nec prædestinati reprobi, licet id non procedat ex decreto prædeterminativo, sed ex Prædestinatione, quantumvis eam formatam agnoscamus in adultis, sui compatibus, non sine præconsulta libertate nostri arbitrii, eamque ita formari, exinde colligimus. Quia nullibi posuit Augustinus, ita nos gratiæ Dei adjuvari ut consentire vel dissentire non sit nostræ potestatis. Unde posuit quidem Augustinus, quod Prædestinatio amitti contumaciter non possit, sed non posuit an non id fiat ex eo, quia selecturus est auxilium quod prævidit eventum habiturum, licet consentire vel dissentire nostræ sit potestatis. Et hoc expressum est pluribus locis: 1. part. citatis, & in parti-

culari lib. de bono Persever. *Virumque ipse est, quia ipse præparat voluntatem, & utrumque nostrum, quia non sit nisi consentientibus nobis.* Loquendo autem de malis reprobisque explicans illa verba; Propterea non poterant credere, Tract. 53. in Joan. ait: *Ideo non poterant, quia hæc Prophetæ prædixerat, ideo autem prædixit, quia Deus hoc futurum esse præcivit, quare autem non poterant, si à me quaratur, cito respondeo, quia nolabant.* Ubi ut vides Augustinus bonorum & malorum discretionem, refert etiam in nostros consensus vel dissensus.

LITERA K. sub medium. *Si autem est qualiscunque dolor, qui ad exhortationem corripientis oriatur, hanc ipsam dicunt causam, propter quam vel rejiciatur alius vel alius assumatur.* Per nos autem non qualiscunque dolor sufficit; sed dolor supernaturalis, & hic ipse supernaturalis interdum habetur in vita, & tamen non assumitur quis finaliter. Interdum etiam non habetur, & tamen non rejicitur quis finaliter, sed in ipso agone dolet; Nam Nobis (ut loquitur Augustinus lib. de Corrept. & Gratia cap. 10. & 12.) non est commissum perseverandi arbitrium, ut commissum primo Parenti. Deinde per nos præter dolorem à parte nostra, debet à parte Dei, & quidem principalius poni decretum prædestinativum, quod illi negabant. Porro quando repetito contra Gonet diximus, non esse Gratiam Dei ejus Naturæ, ut vi illius nonnisi consentiamus, hoc secundum suppositam de prædeterminatione materiam dictum est, quod scilicet non ex vi præcise gratiæ, id oriatur, facientis, ut non possit vi suâ, oppositum fieri, licet supposuerimus & repetito insinuaverimus ex suppositione consequenti, non posse oppositum fieri.

LITERA L. Putabant Semi-Pelagiani desperationem hominibus exhiberi doctrinā Augustini de Prædestinatione. *Si enim ajunt ita Adam adjutus est, ut & stare posset in iustitia, & à iustitia declinare, & nunc ita sancti juvantur ut declinare non possint, siquidem eam acceperunt volendi perseverantiam, ut aliud velle non possint.* Quæ tota doctrina Augustini etiam apud nos tenet. Nam etiam per nos commissum erat & alligatum uni actioni Adami, ut si eam ex gratia Dei implevisset, perseveraret in gratia, adeoque erat illi commissum perseverandi arbitrium, nobis autem ita non committitur. Rursus præter bona opera, quæ facere vel non facere est in nostra potestate gratiæ Dei adiuta; Non admittebant ullam aliam à parte Dei prædestinationem, admittimus nos. Unde etiam ut habetur litera M. *Non recipiebant eligendorumque esse definitum numerum, admittimus nos.* Denique quia admittimus nos, decretum prædestinativum, admittimus eam accipi volendi perseverantiam ut aliud velle non possint. Sed quomodo aliud velle non possunt? Non quidem ex prædeterminatione prædeterminativa, sed selectiva

(R)

auxi-

auxilii, quod prævidetur eventum habiturum. Quando autem dicimus non admisisse illos prædestinationem, id ita accipiendum est: non admisisse illos Prædestinationem, quæ sit speciale Dei beneficium, ut aliàs notatum est.

IBIDEM sub medium putant Semi-Pelagiani sequi ex sententia Aug. quod reprobis, *Nolle justitiam, inevitabili necessitate conjunctum sit.* Quia autem & nos admittimus decretum reprobativum, sequitur potuisse Semi-Pelagianos objicere nobis, quòd & per nos reprobat, nolle Justitiam, inevitabili necessitate conjunctum sit.

IBIDEM sub finem. *Quidquid, inquit, libet, donatum sit prædestinatis, id posse & admittere & retinere propriâ voluntate, contendunt.* Per nos autem non quidem ex prædeterminativa prædestinatione, sed ex selectiva auxilii, non potest prædestinationis donum amitti. Unde admittimus prædestinatos quandam perseverantiam percepisse, ut nisi perseverantes esse non possint, ex suppositione, (ut dixi) consequenti, non autem prædeterminativâ, cum hæc lædat libertatem.

LITERA M. *Et illud pariter non accipiunt (Semi-Pelagiani) ut eligendorum rejiciendorumque esse numerum definitum velint.* Per nos autem definitus est numerus.

COLLIGES ex hac collatione particulatim facta, doctrinæ Semi-Pelagianorum & nostræ, immeritò nobis affingi communionem sentienti, & nominatim loquendo, circa prædestinationem & finalem perseverantiam. In hoc ab illis distinguimur, quia præter bona opera requirimus decretum Dei prædestinativum, nec requirimus universaliter voluntatem perseverandi. Nam infantes & adulti qui non sunt sui compotes, perseverant, & perseverantia non est alligata illorum voluntati, multò magis non est alligata tantum operibus ex gratia factis in vita, cum multi deterrimi totâ vitâ, postea salventur, & aliqui totâ vitâ boni, sub finem delinquant & damnentur, debet ergo aliquid altius intervenire, & hoc est prædestinationis beneficium. Si autem requiritur decretum prædestinativum, falsum erit, quidquid libet donatum sit prædestinatis, id posse illos & amittere & retinere propriâ voluntate.

QUÆSTIO V.

Explicamur & concordantur Propositiones quædam.

PRÆCINDENDO ab hoc, in quocunq; tandem stet efficacia gratiæ, veniunt explicandæ aliquæ propositiones materiam præsentem concernentes.

I. PROPOSITIO. *An possit poni causa remota, eaq; infallibiliter inferens effectum, & tamen salvâ libertate.* Est propositio quam tuetur utraque Schola Thomistica & Nostra in parte. Thomi-

stica à fortiori: quia per illam etiam prædeterminatio, quæ est causa proxima adferendo infallibilitatem, non auferit libertatem, ex nostris etiam aliqui idèò dicunt scientiam conditionatam, & prædefinitiones non auferre libertatem, quamvis adferant infallibilitatem, quia sunt causæ non nisi remotæ, assumuntque ulterius, quòd ea quæ adferunt infallibilitatem, sed sunt priora non nisi subsistendi Consequentia, non autem prioritatem physicâ non auferant libertatem. *Hæc Doctrina*

NON SATISFACIT. Tum quia, quod habet prioritatem physicam respectu futuritatis effectus, & eam infallibilem ita ut oppositum non possit fieri auferit libertatem. Ergo & id quod habet infallibilitatem non nisi Logicam, infallibilem tamen auferit libertatem. Cujus ulterior Ratio hæc est. Quia prioritas illa Logica debet fundari in aliquo objectivo vero, adeoque objectiva infallibilitate, consequenter fundabitur in aliquo æquivalente prioritati physicæ. Tum quia hoc ipsum probari debuit, quòd causa remota adferendo antecedentem infallibilitatem, non mutet modum operandi potentia saltem remotæ, qui ipse medius terminus in hoc stat. Definitio libertatis non dicit, quòd politis causis proximis possit sequi, vel non sequi effectus. Ergo etiam causa remota, debet esse talis, ut illa etiam polita, possit non sequi effectus. Tum quia per Nostros, si prædestinaremur inconsulta nostra libertate, auferetur libertas, quamvis illud decretum esset per modum causæ remotæ; & sicut ignitio ut communiter dicitur, non solum requirit causas proximas, sed & remotionem impedimentorum etiam remotorum, ita & libertas. Potius ergo debet dici. Scientiam, prædefinitionem, aliaque quæ dicuntur esse causæ remotæ, idèò non auferre libertatem, quia in sua infallibilitate innituntur exercitio conditionato libertatis, nec sunt causæ necessariae ad operandum.

2. PROPOSITIO est. *Gratia efficax infallibiliter etiam antecedenter ad Consensum est operatur. Et Voluntas humana liberè adeoque indifferentem gratia efficaci operatur.* Hæc duæ propositiones debent concordari.

RATIO, quia videntur esse contradictoria. Nam una asserit indifferentiam alia infallibilitatem. Concordant hoc Thomistæ, quia efficacia decretorum divinatorum, non tantum adstringit ad operationem, sed & ad modum operandi liberè, relinquitque in sensu diviso, positi oppositi. Nostri autem concordant dictas propositiones: quia infallibilitas illa est ex suppositione effectus, indifferentia autem oritur, quia procedit effectus à causis expeditis ad utrumlibet, non ergo ratione ejusdem habetur indifferentia & infallibilitas, consequenter non contradictoriè dicti termini opponuntur.

ADDO, duas illas propositiones non debere

reji-